

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
КАФЕДРА МІЖНАРОДНОГО ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА

Всеукраїнська наукова студентська конференція
«Міжнародне право в період
турбулентності міжнародних відносин»

25 жовтня 2024

м. Одеса

Друкується за наказом ректора Національного університету
«Одеська юридична академія» Олега ТОДОЩАКА
(наказ № 3178-44 від 08.10.2024 р.)

Відповідальний редактор

Аракелян Мінас Рамзесович – проректор з наукової роботи Національного університету «Одеська юридична академія», доктор юридичних наук, професор кафедри міжнародного та європейського права, Заслужений юрист України.

Укладачі:

Бехруз Хашаматула Набійович – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри міжнародного та європейського права.

Бугаєць Альона Сергіївна – асистент кафедри міжнародного та європейського права.

Гриб Анна Миколаївна – кандидат юридичних наук, доцент кафедри міжнародного та європейського права.

Дронов Владислав Юрійович – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного та європейського права.

Форманюк Вікторія Василівна – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного та європейського права.

Слісаренко Анастасія Олександрівна – здобувачка вищої освіти 4 курсу факультету судового та міжнародного права.

Матеріали видано в авторській редакції. Повну відповідальність за достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники конференції, їх наукові керівники, які рекомендували матеріали до друку.

Адреса редколегії:

Національний університет «Одеська юридична академія», кафедра міжнародного та європейського права, м. Одеса, 65009, вул. Фонтанська дорога, 23. Тел. +38(048)719 8685

«Міжнародне право в період турбулентності міжнародних відносин» : студентська науково-практична конференція, 25 жовтня 2024 р., м. Одеса: збірник матеріалів конференції. Одеса. 2024. 489 с.

© НУ «Одеська юридична академія», 2024

© Кафедра міжнародного та європейського права НУ «ОЮА»

Дідух Анастасія Сергіївна
здобувачка вищої освіти 3-го курсу
факультету судового та міжнародного права
Національного університету «Одеська юридична академія»

РОЛЬ РАДИ ЄВРОПИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРАВ ЛЮДИНИ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

Рада Європи (РЕ), заснована у 1949 році, є однією з найстаріших і найвпливовіших міжнародних організацій, покликаних сприяти захисту прав людини, демократії та верховенства права на континенті.

Основою її діяльності є Європейська конвенція з прав людини (ЄКПЛ), ухвалена у 1950 році, яка стала першим міжнародним документом, що юридично зобов'язує держави-члени дотримуватися прав і свобод своїх громадян.

Сьогодні, у контексті нових викликів, таких як конфлікти, тероризм, цифрові загрози, міграційна криза та підйом авторитаризму, Рада Європи зіштовхується з новими випробуваннями у своїй місії захисту прав людини [1, с.34].

Головним механізмом захисту прав людини в рамках Ради Європи є Європейський суд з прав людини (ЄСПЛ), який розглядає індивідуальні скарги на порушення ЄКПЛ. Це унікальний орган, який надає громадянам країн-членів можливість оскаржувати дії своєї держави. За допомогою рішень ЄСПЛ, Рада Європи забезпечує приведення національних правових систем у відповідність до стандартів захисту прав людини.

Окрім цього, Рада Європи використовує низку інструментів для моніторингу ситуації в країнах-членах [2, с.56]. Наприклад, Європейська комісія проти расизму та нетерпимості (ECRI) відслідковує порушення у сфері дискримінації, а Європейський комітет з питань запобігання катуванням (CPT) проводить інспекції в установах утримання під вартою, забезпечуючи захист від катувань та жорстокого поводження.

Однак сучасні виклики вимагають від Ради Європи оновлення підходів до захисту прав людини. Одним з таких викликів є посилення авторитарних

тенденцій у ряді країн-членів, що призводить до обмеження свободи слова, знищення незалежних ЗМІ та переслідування опозиції. Рада Європи має складне завдання знайти баланс між повагою до суверенітету держав і ефективним захистом прав людини.

Другим важливим викликом є цифрові загрози. У сучасному світі значна частина прав людини, зокрема право на приватність, реалізується в інтернет-просторі.

Рада Європи працює над удосконаленням правових інструментів для захисту громадян від кібератак, поширення дезінформації, порушення конфіденційності та інших загроз у цифровій сфері. У 2022 році був ухвалений Протокол до Конвенції про кіберзлочинність, який розширює можливості міжнародного співробітництва у боротьбі з кібератаками [3, с.88].

Третій ключовий виклик – це масова міграція та біженці. Військові конфлікти, економічні кризи та природні катастрофи створюють хвилі мігрантів, що потребують правового захисту. Рада Європи має забезпечувати дотримання прав біженців та мігрантів, зокрема права на життя, гуманітарну допомогу та захист від дискримінації.

Окремо варто згадати роль Ради Європи у контексті війни Росії проти України. Україна стала членом Ради Європи в 1995 році.

Ця організація активно підтримує зусилля країни щодо гармонізації її законодавства, інститутів та практик з європейськими стандартами в сфері прав людини, верховенства права та демократії, а також допомагає Україні виконувати свої зобов'язання як держави-члена. Рада Європи стала першою організацією, яка оперативнo й рішуче відреагувала на повномасштабну агресію Російської Федерації проти України, і вже через місяць виключила Росію з числа своїх членів. Після цього почалася робота над конкретними заходами підтримки України, що стало основою для плану дій «Стійкість, відновлення та відбудова», розробленого на період 2023-2026 років.

На початку широкомасштабного вторгнення діяльність Офісу Ради Європи була призупинена через близькість російських військ до Києва. Однак, після того

як загроза була усунена, Офіс оперативно відновив свою роботу. План дій «Стійкість, відновлення та відбудова» на 2023-2026 роки включає проекти, спрямовані на досягнення найвищих європейських стандартів у дотриманні прав людини, збереженні демократії та верховенства права.

У відповідь на грубі порушення міжнародного права та прав людини з боку Російської Федерації, Рада Європи вжила безпрецедентні заходи – призупинення членства Росії та її подальше виключення з організації у 2022 році. Рада також активно підтримує Україну у відновленні правопорядку та захисті прав людини в умовах війни. Наразі ЄСПЛ розглядає численні справи, пов'язані з воєнними злочинами на українських територіях, окупованих Росією, що ще більше підкреслює роль Ради Європи у захисті жертв конфлікту.

Отож, Рада Європи залишається ключовим міжнародним гравцем у сфері захисту прав людини, незважаючи на сучасні виклики, що постають перед її діяльністю. Адаптуючи свої механізми та інструменти до нових загроз, таких як цифрові ризики, міграційна криза та авторитаризм, Рада Європи доводить свою готовність продовжувати ефективно працювати для забезпечення прав людини на європейському континенті та за його межами.

СПИСОК ВИКОРАСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Міжнародна система захисту прав людини : навчальний посібник. І. А. Шуміло. Київ: ФОП Голембовська О.О. 2021. 168 с.
2. Сироїд Т.Л., Фоміна Л.О. Міжнародний захист прав людини: Навчальний посібник. Х.: Право, 2019. 310 с.
3. Міжнародний захист прав людини : навчальний посібник / кол. авторів ; за ред. О. Б. Онишко. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 540 с.

***Ключові слова:** Рада Європи, Європейська конвенція з прав людини, Європейський суд з прав людини, захист прав людини, сучасні виклики, головний механізм захисту прав людини, удосконалення правових інструментів захисту.*

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного та європейського права Національного університету «Одеська юридична академія» Федорова Тетяна Сергіївна.

Дробот Вікторія Вікторівна

здобувачка 1-го курсу магістратури

факультету адвокатури та антикорупційної діяльності

Національного університету «Одеська юридична академія»

РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ЗАХИСТІ ПРАВ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН

Проблема захисту прав національних меншин є однією з найактуальніших у сучасному світі. Між національними меншинами існують відмінності в мові, культурних цінностях, релігійних переконаннях та етнічній приналежності. Важливим питанням сучасності є збереження їхньої ідентичності. Захист прав національних меншин допомагає зберегти культурне різноманіття, яке є одним із найцінніших скарбів людства. Зростання етнічної різноманітності, міграційні процеси та глобалізація посилюють необхідність ефективного захисту прав представників національних меншин. У цьому контексті особливої уваги потребує роль міжнародних організацій, які за своєю сутністю покликані забезпечувати дотримання універсальних стандартів прав людини.

Міжнародні організації, зокрема Організація Об'єднаних Націй, Європейський Союз, Організація з безпеки і співробітництва в Європі та Рада Європи, розробляють і впроваджують норми для захисту прав національних меншин.

ООН є основним гарантом прав людини на міжнародному рівні. Проте досліджуючи діяльність ООН можна дійти висновку, що питанню значущості захисту прав національних меншин не завжди приділялось достатньо уваги, особливо на початку своєї діяльності, а саме можна стверджувати про певний «символічний» розгляд цих питань [1]. Проте у 1947р. в Комісії ООН з прав

РОЛЬ РАДИ БЕЗПЕКИ ООН В СУЧАСНИХ МІЖНАРОДНИХ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТАХ.....	57
Рачок Анна Ігорівна	
МІСЦЕ ООН ТА МЕХАНІЗМ РОБОТИ КРІЗЬ ПРИЗМУ ВІЙНИ В УКРАЇНІ.....	62
СЕКЦІЯ № 3. ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА ПРАВ ЛЮДИНИ.....	66
Антонюк Софія Любомирівна	
МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ЗАХИСТУ ПРАВ БІЖЕНЦІВ ТА МІГРАНТІВ.....	66
Глебова Катерина Валеріївна	
ОСОБЛИВОСТІ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ЧЕТВЕРТОГО ПОКОЛІННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ.....	71
Гриньків Ігор Віталійович та Габрук Ярослав Олегович	
ПРАВА ЛЮДИНИ НА СВОБОДУ ПЕРЕСУВАННЯ В МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ СУЧАСНОСТІ.....	76
Грищенко Дарія Андріївна	
МІЖНАРОДНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОТИДІЇ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ.....	79
Грігуца Яна Сергіївна	
ПРАВА ЖІНОК У МУСУЛЬМАНСЬКИХ КРАЇНАХ: МІЖ РЕЛІГІЄЮ ТА ЗАКОНОМ.....	84
Дідух Анастасія Сергіївна	
РОЛЬ РАДИ ЄВРОПИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРАВ ЛЮДИНИ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ.....	90
Дробот Вікторія Вікторівна	
РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ЗАХИСТІ ПРАВ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН.....	93
Жилка Анастасія Миколаївна	
ПРОБЛЕМА СМЕРТНОЇ КАРИ В МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ.....	97
Жук Станіслав Сергійович	
ІНДИВІД ЯК СУБ'ЄКТ МІЖНАРОДНИХ ЗНОСИН.....	101
Іваськова Дарія Сергіївна	
ЕВОЛЮЦІЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ: НОВІ СТАНДАРТИ ТА ВИКЛИКИ.....	105
Каліновська Катерина Станіславівна	
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ ТА ЙОГО РОЛЬ У ЗАХИСТІ ПРАВ ЛЮДИНИ В ЄВРОПІ.....	109
Капітоненко Ангеліни Сергіївни	